

ДІЛО

Видав: Видавничя Спілка „Діло“.

Львів, 29. мая 1917

Воєнне лихоліття мало для населення Східної Галичини один дуже важкий наслідок, якого не знають ті частини держави, що не були тереном воєнних операцій. Масмо на думші кари смерти, видаєні в дорозі нагого поступовання й виконувані на місці на особах, обвинених о вчинки проти оруженої сили держави.

Знаємо, що переживала наша країна в початках війни. Зараз в перших днях кинено на наш народ донос клевету, що все українське населення — врадники в користь російської держави. Сей донос-клевета впала на пригожу почву, витворену першими воєнними невдачами, і легенда про враду заступила всяких фактических доказів, яку свідчили би про зразу. Так було в політиці, так було в щоденій практиці воєнного життя на операційному терені. Тільки в політиці з доносом-клеветою можлива була боротьба, коли на операційному терені горожани, які впали жертвою сеї легенд, були безборонні.

Скільки було тих жертв — хто сеїв може счислити?! Та вони були — і то не як окремі випадки, а як масове явище, яке впало найважчим горем на українське населення Східної Галичини.

На політичний порахунок з тими, що як автори доносу-клевети цносять за ті жертви моральну вину, прийде час і тоді їх затії будуть представлені цілому культурному світові в усій огідній наготі.

Та тепер, коли парламент по тридцятій перерві вступає в свої права, ті жертви свою невинною кровлю і незавиненою нуждою своїх рідних, своїх жінок і дітей, яких оставили на ласку долі — жорстоку ласку жорстокої долі серед винної пожежі — кличу до своїх заступників, домагаючи ся з могилими справедливості.

Душевних мук, в яких билися Іх серця в хвилинах дожидання страшної, невинної смерті, відібраного життя, а також болю рідних — не верне вже ніяка людська справедливість. Але людська справедливість може вернути невинним жертвам горожанську честь, а Іх рідним — матеріальнє забезпечення, яке вони втратили наслідком тієї страшної помилки людської справедливості воєнного часу.

І тому одним з перших домагань, з яким повинні виступити заступники нашого народу перед парламентом, повинно бути: щоб держава дала моральне задовільнення і матеріальнє відшкодування родинам усіх тих, які понесли смерть як невинні жертви воєнного лихоліття.

Се пригадуємо нашим послані і цілому парламентові на передодні сесії Державної Ради.

Львів, 6. червня 1917.

Як відомо, на вчерашній засідання палати послів п. Романчук, др Кость Левицький, Синельників в справі присудів смерті Й інтернованій в Східній Галичині.

Виходить щоденно рано крім понеділоків.

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., II. поверх
Кonto пошт. № 26.726.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Число телефону 261.

Рукописів
редакція не віртує.**ПЕРЕДПЛАТА**
в Австро-Угорщині:

місечно	2-70 K.
четвертично	—
піврічно	16—
пілорічно	32—
у Львові (без доставки):	
місечно	2-40 K.
четвертично	7—
піврічно	14—
пілорічно	28—

За згадану адресу
платити ся 60 c.**ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:**

Стрінка п'ятитисячна, двохстороння, 40 к. в південній 60, в іншій 80 к. в редакційній часті 1 К. Повідомлення про засідання і зоруки 100.
Некрологів стрінка 1 К.
Сталого оголошення за скромні
— умовою.
Одна примірник контори
7 Львові 10 с.
за провінції 12 с.

За зворот зрабованих історичних пам'яток.

Відень, 3. червня 1917.

Польські часописи принесли недавно вістку, що у Петрограді і у Варшаві утворилися спеціальні комісії, щіль яких — справа звороту усіх пам'яток польської культури, зрабованих у Польщі і вивезених до Росії у протязі 18 і 19 вв. Головно ходить о зрабовані і вивезені на північ польські бібліотеки скарби — бібліотеки Залуських, варшавські — Товариства прихильників наук і університетську, віленські — Університету і Медичної Академії, кременецького Ліцею, несвіжську Ради міста, пулавську Чарторийських, порицьку Чайковського, а далі бібліотеки соток внесених монастирів і т. д. Крім бібліотек Поляки рекламиують ще інші пам'ятки: штуки (образи, медалі, монети), історичні (нпр. хоругви давнього польського війська) й ін. Словом — дамагують ся звороту всього того, що по уладку Польщі Росія правом пістука забрала і вивезла з Польщі до своїх бібліотек, архівів, музеїв, галерей і т. п. І нема сумніву, що втрачені свої скарби Поляки вкінці віднайдуть таки назад, зображені такими чином дуже значно храми своєї національної культури.

Позаочи українському громадянству вістку про згадані що його похвалильні заходи Поляківколо відзначення своїх зрабованих пам'яток, не можна не звернути ся одночасно з отсими запитаннями:

1) Як стоять справа з відзисканням пам'яток, зрабованих в українській Галичині і вивезених поза її межі за цілій час нашого історичного лихоліття — від розграблення Казимира В. української королівської скарбниці у Львові — у 1340 р. (що на вічну пам'ятку записав Длугош у своїй літописі), аж по оброблені української Галичини в історичних і культурних пам'яток делегатом петроградської Академії Наук від час російської окупації 1914—15 рр?

2) І чи не пора саме тут піднести і нам рішучий голос і поробити заходи у справі звороту також українських зрабованих пам'яток — однаково, чи находяться вони нині у Krakovі, в катедральній скарбниці на Вавелі (нпр. широ золоті висаджувані дорогоцінними каміннями у країнські королівські інсигнії, які Казимир В. зрабував 1340 р. у Львові), чи у Петрограді (нпр. свіжо зрабовані у 1914 р. перемиська з письківською мітвою, перероблені, як традиція, в королівські корони Данила Галицького). Чи де інде (нпр. вивезені у 1915 р. Дудикевичом у Ростів і. Д. рукописи бібліотеки львівського „Народного Дому“, Старорігійській архівів і Музеї і ін.)?

Та першим кроком у заходах коло відзискання зрабованих пам'яток мусить бути усталене, що саме нам зрабовано і звороту чого нам додрагати ся.

Відповіді на ці питання і взагалі заходів у цій важливій справі українське громадянство очікує від своїх компетентних інституцій і осіб: Наукового Товариства ім. Шевченка, згл. Його Комісії для історії штуки, Товариства охорони української старовини й українських державних і краєвих консерваторів. I. K.

Приняте вчера Палатою внесене п. Франти відповідь протоколовані ненімецькими промов спричинило конечність переговорів між партіями в цілі доведення до компромісу в тій справі і тому наради відложені на попілодні.

Засідання палати послів почалося в 5½ годині Президент повідомив, що переговорів між партіями в справі третього членства предложені, які є предметом нарад, ще не покінчено і перервав засідання до год. 7.

Засідання отворено знову в 7 годині мініут 20. На дневному порядку находилося знову третє читання регуляміну. Справа засідання др Гумер заявив, що тому, що наслідком приняття внесеної меншості пасла Франти змінила ціла підстава предложені, тому що він сам не може солідаризувати ся з тим внесеним, бачить себе приневоленим зложити реферат.

Реферат обняв др Герман, після чого принято закон про регулямін.

Президент подав до відома, що посол Лео предложив внесене, що відноситься до регуляміну, тому однак, що при третім читанні засідання внесеної в недопустиме, мусить трактувати його як внесене самостійно. Внесене се звучить: є обов'язком президента, щоби стеноографічні згадоміні в промов виголошених в ненімецькій мові по думці §. 51. регуляміну урядово переведено і сей перевід втягнено у протокол після порядку промов, а якійсь текст оголошено в другій часті протоколу так, що сей текст уходить за вірне засідання нарад палати по думці §. 38. пресово-засідання.

Внесене п. Лео передано регуляміновій комісії. П. Лео поставив потім внесене о вибір конституційної комісії з 52 членами. Внесене прийнято і вибір комісії поставлено на дневному порядку слідуючого засідання. Наступили інтерпеляції до президента.

Пос. Райцес предложив положене виселені і питав президента, чи є готов на одній із слідуючих засідань зарядити вибір спеціальної комісії для справ збігів. Сюди справу порушив також посол Бугатто.

Серед поставлених внесень находяться внесення пп. Ласкоцького, Дембіцького, Галери і Стесловича в справі підвищених працівників для родин осіб покликаних до війська, дра Лізарського в справі здергання реквізіції збіга, барболя, муки і т. д. в Галичині, в справі запевнення Галичині конечної скінності вугілля, в справі участі інших коронних країв, які є в ліші положенні, в засмотрювані населені Галичині, що найбільше відчуло війну, в справі участі Галичини в румунській збіжці та в справі установлення постійної контролі галицьких гравничих стацій в цілі перешкодження неправному викоріві поживи.

При доповняючім виборі до регулямінової комісії вибрано в місце п. Діманта п. Лібермана.

Слідуюче засідання відбудеться відторок 12. с. м. На дневному порядку находиться засідання регулямінової комісії про внесене посла Лея, вибори до комісії і перше читання бюджетової пропозиції.

Палата панів.

ВІДЕНИЙ (Ткб.) Президент палати панів отираючи нинішнє засідання, висказав передовсім радість із підгодів над Соєю, а потім загадав про помершого члена Бергера. Д-р Божинський зложив пріоритет. Президент міністрів повідомив про уступлення міністра Божинського і про іменування Зайдлера шефом міністерства рільництва. Члени палати Експер і Грабмэр поставили нагле внесене в справу засідання з відмінами проти надувати значіння товарів. Внесене передано господарській комісії. Реченик слідуючого засідання подастися післям до відома.

Державна Рада.

(Телеграма ц. к. Кореспонденційного Бюро).

Відень, 6. червня 1917.

Засідання Палати послів отворено в 11 год. 10 мінют.

Пп. Габерманн і тов. внесли інтерпеляцію в справі вибуху у фабриці муніції в Болеславі, пп. Пік і тов. в справі увільнення зі служби всіх ополченців вище 50 літ.

Президент Палати перервав засідання до 4 год. по полуночі.

Причини й наслідки російської революції.

Пансловізм. — Орієнタルна політика царату. — Свобода ділана для Австро-Угорщини.

БЕРН (Ткб). „Act on France” пише: Тре би отверто сказати, що цар Микола II. не був упав, коли був побідив пансловізмом. Подібно як усі події так і російська революція має кілька причин. Цар упав тому, що його орієнタルна політика збанкрутівала й позбавила його часті його поєднані. Вже на рік перед революцією заважено у Росії отверзені і байдужність для всіх східних питань. Революція, яка заявила, що найважливішою точкою програми є внутрішні справи, завладала пансловізмом остаточний удар. Пансловізм може відійти, наразі однака уступив на довший час з Европи як моторична сила.

Австро-Угорщина давно пізнала положення. Конкурентів обох держав на сколі уступила, від коли нова Росія не інтересується Балканами. Все змінилося. Коли в місце могучої гітської держави повстало союзна держава, коли з царату перейде вона до Республіки або кількох республік, то в такій разі Австро-Угорщина має свободу діяння. І слов'янські народи не будуть уже відчувати притягнення Росією і тим самим є будуть небезпекою для Австро-Угорщини. Резигнація Росії з експансії робить поділ Австро-Угорщини гроженем без змісту, а Австро-Угорщина без страху перед відосередніми змаганнями можуть приступити до нового упорядкування справ. Західні держави не мають уж спосіб, щоби не допустити до сього, від коли Росія зрезагнула з розчертовання Австро-Угорщини.

Керенський і російська армія.

ПЕТРОГРАД (Ткб). Міністер війни Керенський заявив на засіданні ради робітників і жовнірів, що заявка про привілеї, які признають російським жовнірів свободу, яка не існує в ніякій армії на світі, була зладжена не ним, тільки радою робітників і жовнірів. Б. міністер війни Гучков не хотів підписати цей заявку тому, що многою командантів загрозило, що уступити. Тому Керенський перед оголосленням заявки видав передовім приказ, що заборонює командам вносити подання о димісії. Керенський представив потім програму, яку задумує перевести в діло і сказав, що російська демократія, якої він є вірним слугою, стремить до організації сили, яка могла би підіти бажання і заявки Росії, тому що значна дипломатія зависить від сили і єдності армії. Не говорю вам, сказав Керенський, що офензива нині або завтра мусить початися, бо се є питанням стратегії, але є конкретною річчю, щоби наша армія кождої хвилі була готова до боротьби, не тільки до дефензиви але й до офензиви. На тим самим засіданні запевнили Керенського депутати різних корпусів, що є готові рушити туди, куди йм прикаже.

Ю. СТРИЖАВСЬКИЙ.

ПІД КРИЛАМИ ЦЕРКОВІ.

Незабаром на подвір'я прийшов Автанас, не прочуманий ще гардзь, з залежаним лівим лицем і приплющенім до сну оком. Він як вдарив ото два та як захрапів, трохи дзвінця не завалила ся, та й още лиши прокинув ся і прийшов за ключами.

Слава Богу! — привітав діда.

Дід вийшов з рота цибух, сплюнув, відкашив Автанасові. „Слава на вікі” й зараз таки почав свою першу сьогодні нотацію:

“Заспаль голубок? А що й панамар називаєт ся. Нету в вас тутка в Дубинівці найсторійшої діцілії, брат; атє вони у пасіке атє да вже на караулі перед Господом Богом, а ти тово... невнимателю!”

Автанас дивив ся в бік, вібі й не до Його мова:

Не знаю, чи то йти до хати за ключами, чи ще, моє сплять...

Еге, то-то, сплять. А ми з атє-батюшкою вже пройшли, а сонечка в хойке не відійде. Сонячка народ пайшол; німа на вас покойного государа Нікокая Павловича, ууу...

Був і я той... у турецькій кампанії, вправдав ся Автанас.

І лиши в девятій годині вдарив у великий дзвін, на Службу Божу, бож утреню відправили вчора з вечера.

Службу Божу, як заказан благочинний, вправили всі три заті. Отень Миколай з Абра-

Поворот цісарської пари до Відня.

ВІДЕЛЬ (Ткб). Цісарська пара інші в 7. год. 30 м. рано вернула з кількаденної подорожі над Сочу, до Істрії, на фронт в Каринтії, і до Форарльбергу.

Державно-правна заява Поляків

Львів, 6. червня 1917.

Як довідується з поінформованого жерела краківський „Il. Kurj. Codz.”, зложене польської державної правної заяви по думці увалі з 16, 27. і 28. мая не наступило в дни отворення парламенту з принципіальних причин, бо та заява що-до своєї сути є зовсім відмінна від заяви чеської, і відносяться славянської. Й особливо української. Не було наміром Поляків, щоби зовсім ріжні справи лути посередно в собою на ті самі засідання. По установленню тексту польської заяви й мотивовані польська сторона виступить під час читання бюджету і зложить відповідну заяву. Наступить се особливо торжественно, устами кількох бесідників.

Проти цензуровання посольських промов.

ВІДЕЛЬ (Ткб). На засіданні Палати послів 5. с. м. в запиті до президента п. Станек звернувся проти того, щоби офіцій з воєнного уряду нагляду і урядник міністерства заграницьких справ цензурували посольські промови.

Президент відповів, що є того самого погляду, що п. Станек, а саме, що нікому з-позаду Палати не прислугує право нагляду і цензури промов, виголошених в Палаті, та з огляду на воєнні події і відносини заграницької політики здається ся конечним, щоби президія подбала, щоб до преси не діставалися відомості, які могли би нам шкодити. Оба панове, про яких говорив попередній бесідник, не мають видавати рішення, тільки на запити мають висловити свою думку. Вони мають займати дорадне становище Рішене про те, що буде оголошено в „Rei-herrskette-ponderz”, прислугує тільки президент. Президент буде безумовно боронити права Палати перед всякими замахами.

Франція домагається звороту Ельваса і Льотарингії.

ПАРИЖ, (Ткб). Палата послів приняла резолюцію п. Кльоца з висловом довірія для правительства 454 голосами проти 55.

Заявляючи ся за знесенем п. Кльоца президент міністрів Рібо сказав: Не даймо себе заманювати формулами, яких ціло є ввести в блуд демократів. Ми змагаємося до того, щоби привернути наше по-їдане, одержати назад провінції,

тима, яко найстарший, стояв першим, за ним заполоцький отець Володимир, а третім отець Хоритін з Вчорайшого. Всі троє в святочних, білих з оксамитовими везерунками, ризах, в філкових камілявках, старий — златомальованіх наперсних хрестах.

Півча під орудою Олега, свіжого блиску чого офіція, як найретельніше виконувала нечування в Дубинівцях песь Веделя, Турчанинова, Бортнянського.

Перед амбоном стояв невиданий в Дубинівцях гурт панства й попівства, всі в святочних убраних, білих сукнях, школярських і студентських сурдугах, колірних керейах. Біля крилоса, попереду братчиків з високими свічками в руках, стояв кінський пан, в білому китлі, з червоною стрічкою через плече, з цілим іконостасом хрестів та медалів на грудях. З другого боку попереду лівого крилоса, де стояг дідунів сотрудник, ветхий деньми дубиновецький дяк, пан Карповський, або, як звали його селяни, „дядько”, — стояв сам дідун, в широкій чорній старечій керей, без жадних нагрудних оєнак, з непокритою головою, ви-простаний, як лиши виправостати ся стара, похила людина, поруч з низенькою, в чорній оксамитовій сукні, бабуною, а коло них, яко привідця свята, благочинний. За братчиками, тісно виголеними дідами й дядьками, що не зважаючи на літні спеки, всі як один були в мережаніх червоною заполоччю світах і підперезані зеленими й синіми поясами, — інші люди, бабів, молоді, дітей, хоч день був спілі та інші зі всієї близької околії.

які ніколи не перестали бути французькими, а які нам забрано насильством. Світські цілі могла би нам відказати сатисфакції за жорсткість безпримірну в Історії.

Білоруська делегація у Петрограді.

Відень, 3. червня 1917.

(Ф. К.) „Утро России” з дня 10. мая в телеграмі з Мінська доносить:

Вернула із Петрограду делегація з'їду білоруських громадських діячів, яка предложила представителів ради міністрів кн. Львову пропозицію запису по питанням організації Білої Руси і заведення невідкладних реформ. Кн. Львов заявив відомо увійти в контакт з білоруським національним комітетом У міністра народної праці Мануїлова порушено шкільні питання — заłożення білоруського університету у Мінську і спеціального вищого наукового закладу, до яких міністер відноситься доброзичливо. Делегація відвідала також обер-прокуратора Синоду Львова і католицького архієпископа Цепляка. На просьби ізнувати на виши церковні посади місцевих людей оба відповіли згодою.

Справа Степаненка.

В нас уже згадувалося про справу українського діяча в Києві О. Степаненка, якого за звинуваченнями з агентом охорони Плавлюком (родом з Галичини) виключають з громадянських організацій. В сій справі Степаненко містить в „Кіев. Мысли” з 11. и. ст. мая заяву, в якій протестує проти такого поступу і домагається, що його справу розглянути громадянський суд Міжно, пише він:

В ім'я прав людини і громадянини я протестую проти того і домагаюся якого суду в цілі вияснення і розглянення тяжкого, яке зовсім несправедливого обвинувачення видвигненого проти мене. Судови предложу я своє вияснення і докази, в яких кожному стане ясно, що коли Плавлюк був дійсно не тільки фальшивим, але і справжнім провокатором, в такій разі саме я став першою жертвою дуже умілої провокації, що має вигляд широти. Коли Плавлюк, досі мені зовсім не відомий, але рекомендований чесними людьми, просив мене дати Йому як утікачу можливість жити у Києві і зароблювати на щоденний хліб, я, знаючи нуждене положення Галичин Українців, переслідуваних давнім правителством, вважав своїм обов'язком помогти Плавлюкові як і багатьом іншим. Опісля в кілька місяців по першій стрілі Плавлюк заявив, що Йому охорона зробила пропозицію, грозячи або смертю, або вічною тюрмою, або Сибіром і що під впливом тих погроз, не бачучи виходу і не находячи віде оборони, він мусив фальшиво принятию свою пропозицію, але заявляє, що він не буде працювати і наїде на відворот, буде упереджати громадянські організації про не-

Двоє хлопчиків-школярів, в стихорах, і з урядовим видом, — вітварні прислужники, раз у раз бігали то за водою, то за вугіллям до кадила, розпихаючи натоп.

От пхает ся, неначе на діякона же ви-святив ся, — думав старий. Тоді про свого мізиника, що поспішаючи за проскурками, таки добре штовхнув батька під груди та наступив на чобіт дядькові Оверкові, сільському старості:

Ой, щоб ти не в цьому підризникові, по-казав би я тобі порядок, пошкоди обурював Оверко; та ба, чи на Його поклалі. Який!

Підступило до великого входу. Отці зяї — нічого, навіть не глянули один на другого, але в кождого промайнуло в голові вчорашине, під оріхом; коли справді не збити ся, поминаючи чуже піархіяльних владик. Подільський зять, яко первостоятель, мав помнити митрополита кінського, яко найстаршого в краю; волинський зять — подільського архієпископа, яко первостоятеля Харитія — викарія, тимчасового заступника помершого архієпископа. Почало ся...

По службі Божій і гарній проповіді, що дуже вміло виголосив той самий отець Кость, почав ся уроочистий молебень, з благочинним на чолі, в сослуженні восьми священиків, шістьох приїжджих своїх та двох чужих, сусіда з Чепелів і сромонаха з більшого волинського монастиря.

безпеки, які грозити муть. Тільки перший раз зі статті, поміщеної в ч. 106 „Кіевск. Мысли”, я до віддався, що виконуючий комітет одержав відомості з Петрограду про виразну діяльність Плавюка. Як що сі вістки правдані, то послідовно Плавюк двічі обдурив мое довіре і я став жертвою подійної вмілої провокації. Я хочу і маю право переконати сі що до того, що я довіряв Плавюкові. Я хочу також знати, чи працювали Плавюк, провокуючи мене за згодою і на по ручені охрани, або він „працював” на свій страх і ризико. Між палерами охрани повинні бути сліди з цього приводу.

Не може бути більшої і страшнішої помилки, як під впливом роздражнення і пристрасності змішати провокатора з його жертвою і спровадити гнів проти провокатора нападити на жертву провокації.

Я уважаю також конче потрібним, щоб опубліковано мое симесіум узне на основі відсток охрани, а тоді громадянство дозвільє сі хто я з також перевірити сі, що вороги громадянськості в часі панування деспотизму уважали мене не без основи своїм ворогом і що шести- або семикратний мій побут в політичних торках був нагородою за мою ненависть до гнобителів.

Чи се не буде страшне, коли в відношенню до мене саме громадянство стане жертвою вмілості системи провокації, яка все мала на цілі змішати карти, щоб „своїх своїх не познаша”?

Отже нехай спокійний беспристрастний суд, що стоять ме висще партійних пристрастей і особистих подіжнень і мати ме можність установити факти і освітлити їх всесторонньо, нехай сі суд скаже свое рішоче слово. Тоді після порішення суду мають право ті, єбо інші партії так або інакше реагувати на присуд згідно з його змістом і остаточно означити своє відношене до мене».

З сії заяві виходить, що Степаненкові можна що-найбільше вжинути хібну тактику: послугувати сі фальшивими шлюном для громадянських цілій (таку тактику російські революціонери все відкідали), але ніяк не можна обвиняти сі Його в політичній нечесності і змішувати з слугами охрани.

Яка ж причина, що на Степаненка так остро напали? Сючи причину розкривають самі „суді” Степаненка. Так „Кіевск. Мысьль” з 9 н. ст. мая доносить, що на насаді в справі Степаненка представник ради робітничих депутатів сказав: Ми бажаємо звернути увагу громадянства на те, хто стояв на чолі дезорганізації шовіністичної української течії. Степаненко, нікого не по-відомляючи, телеграфічно скликав у великом числі виразно настроєних селян на візід робітничих, салютських і селянських депутатів, бажаючи викликати поріжнене між робітниками і селянами. Фізіономію цього пана треба розкрити перед всіми тими, котрі піддають сі вузько шовіністичним покликам і демагогічним випадкам.

З цього ясно, що ходить ріжним „судіям” Степаненка. Він є одним з представників самостійницького напряму на закордонній Україні, отже ріжні поступові обруслителі хотять за всяку ціну скомпромітувати Його, щоб таким чином скомпромітувати цілі напрям.

Для напітковання такої тактики вистане пригадати, що російські соціалісти революціонери мали своїм провідником провокатора Азея, в однічі чи то на тій основі нападав на цілу партію! Тільки обруслителі шукають ріжніх „плям” на українстві, щоб тим успішніше поборювати само українство.

клопоту Й заходу з своїми власними Українцями. Отже боротися за здобуте нових трьох мільйонів Українців? Отже добровільно збільшувати українську етнографічну територію о ту скількість українського елементу, яка міститься в Східній Галичині? Занадто досить непоклади досвідів ароблено останніх місяцях з претензіями кієвських українських провідників, щоб нині стояти далі при клічи ревіндикації Львова і плакати розсаду невідомого году. Меж радянських статей російської преси можна в сій справі читати „ritus de idem“: Нехай австрійськими Українцями журятує сі далі Поляки, як доси. Львів і Східна Галичина були би для втомленої і тонутої в хаосі Росії даром Данайців».

— Важне для виселенців. Наслідком заходів У. П. Р. і післявакційної комісії та запомогового комітету видало міністерство внутрішніх справ розпорядок з 15. мая з р. ч. 16.068, яким зарядило, що також в повітах Рава руська, Жовква, Львів, Львів місто, Рудки і Турка мають етікаї і виселенці бути приняті до державної опіки над виселенцями, та що державні підмігти мають бути їм виплачувані від 16. мая с. р. Подаючи сій розпорядок до прилюдної відомості, просимо інтересуваних повідомити нас, чи сій розпорядок введенено в житі і чи староста приступили вже до виплати державних підмог.— З канцелярії запомогового комітету для українських віткачів в Галичині і Буковині.

— Нова організація Кіївщини. На з'їзді повітових комісарів кіївської губернії заявлено, що цілу кіївську губернію зорганізовано на нових основах, а громадянським інституціям дано новий напрям. З'їзд привняв таку термінологію: „Сільська Рада“, „Містечкова Рада“ і „Позітова Громадська Рада“. Повітовим комісарам кіївського повіту вибрано українського письменника М. Шаповалу (Сріблянського). Командантом міліції кіївського повіту вибрано українського письменника П. Богацького.— Ф. К.

— Державно-правне застереження українських послів — як нас дозатково інформують з прації У. П. Р. — підписав також пос. д-р проф. Ол. Колесса.

— Спілка для збути овочів і яри, зареєстрована створишеннем з обмеженням порукою увійшла в житі. За старанням фахових людей, а головно власників садів, ярих огородів і пасік. Ціль сієї спілки є агуртувати садівників, пасічників і продуцентів ярих для кориснішого згрошування їх продуктів, а тим самим для піднесення сієї галузі нашого сільського господарства. Для осягнення сієї цілі має створишеннем вести торговлю продуктами своїх членів, а та кож посередничити при продажі їх продуктів. Щоб члени мали змогу збувати свої продукти як найкорисніші, має створишеннем в міру розвою заводити підприємства для переробки овочів, ярих, меду і т. п., а для поширення сієї галузі господарства має заводити взірцеві сади, яринні огороди, пасіки та преміювати гарніші продукти. Членський удел гіносить 30 К. а порука є трикратна, значить до кожного уделу член відповідає найвище до квоти 90 К. Влісіве 3 К. Надзвірача Рада, якої представителем є о. посол — Фолис, має між своїми членами фахових людей, як п. С. Кузик інспектор господарства, п. М. Творидло, аграрний комісар, а в склад управи входить фаховий садівник п. В. Кучера, інспектор садівництва Товариства „Сільський Господар“. Се дає повну запоруку гарного розвою створишена. Ідучи до сієї цілі отворило створишеннем свій скел у Львові при вул. Трибунальській ч. 1, а кромі того зачало вже построювати овочеву сушарню на боснійський лад та мале на разі підприємство для переробки овочів на мармоляду, сливок на пивіла та для виробу овочевих вин. В інтересі всіх, що займаються єї продукцією осоції, яри, меду, воску і т. п. є приступити в члені сієго створишена і що найважніше збувати свої продукти через своє створишено. Річ ясна, що така організація, стоячи в торговельних зинонах з більшими купцями і більшими консумційними організаціями, має змогу, усуваючи посередників, осягнути за товар як найліпші ціни, що як раз виходить на користь членів продуцентів тим більше, що створишеннем платити членам продуцентам та товар торгові ціни, а лише незначний процент бере на покрите адміністрації.

— Читальні „Пресіти“ городецької передмістя зложила через Земельний Банк гіпотечний на фонд інвалідів УСС. 28.16 К ввечера, який відбувся 22. цвітня с. р. в память погиблих УСС. на Маківці.

— Відзначення. Німецький ціsar надав директорові поліції у Львові радникові двору д-рові Райнісдерові, радникові намісництва д-рові Цоллеві і бувшому правительствуому комісареві м. Львова, радникові намісництва Грабовському, німецьку медалью Червоного Хреста.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент портрет приймас Краєвий Союз Кредитовий у Львові, — число книжок щадничої 4.000.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова система“.

На коєрхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти естакід тим дорозі і вакнітіші для української сприя, конечні як найкорші і найобізнаніші жерти.

О. Іван Кашубинський в Угринові збріка в церкви 100 К. — Олеся Грошко Гмінд Н. А. 5 К. Миколу, Емілію і Ольгу Новицьких в Стрию. Йосифа Копертинського і Вероніку Лищевич в Гмінд Н. А. — Софія Трешневська 10 К. Олену Винницьку з Боянія, Наталію Ткачукову з Ольшанським, Івана Малку однічного охотника з Відня, Василя Пачовського професора і дра Володимира Бисчака з Дрогобича, — д-р Осип Гордічук в Ярославі 20 К. о. Аbrisovського інспектора окружного в Надвірній, тепер в Самборі, надпор. Котовича в Ярославі, Огоновського судію в Комарі, Лехіцького наліп. в Ярославі, о. Тустановського курата полевого в Ярославі — Івана Твардісевича 5 К: Олену Стебельську Львів, Олександру Пелешеню Товіш, Тадея Коваліка поручника У. С. С. — Василя Антоновича кадета аспіранта — Карло Тарантюк Львів 20 К: Григорія Ілюка, еміратованого директора школи народних в Синевідську вижнім, Ізидора Нійтровського старшого ліністратора Відлу краєвого в Львові, дра Миколу Срібного і. к. судію в Дрогобичі, дра Миколи Миколайчука і. к. поручника німецької полевої почти 5 К. — Ольга Войтович Козарі 5 К: судію Миколу Панаса Львів, поручника Стефана Яців Ер. Роз: 142, Володимира Тицюрака 119 Int. Tr. Dion, хорунжого У. С. Семка Короля, ст. прав. Витона Гурнікевича з Чернєва. — Ольга Богачевська Львів 5 К: Олександра Пісцько-о, Юліана Нестайка бувшого солника УСС, Прибильського підхорунжого УСС, Олю Мотокену всіх зі Львова Івана Підйому УСС. под. поц 445. — Петронеля Фридлівич і в Старий Самбор 2 К: Олю Вовчік, Руло Добринську, Льюлью і Меласю Тучинську всіх в Старого Самбора. — Богдан Шехович Лашут 10 К. — Йосифа Бочцюків інші вчителів в Високу відміні 10 К. — о. Евген Возняк в Лабові 10 К: о. Петра Жолевича парола в Куринах, о. Маріста Горніцького парола в Шклі, о. Андрея Бандери парола в Бережини шлях. Н. Гризун урядника Банку Лемківського в Н. Санчи, — Ольга Вознякова Лабова 10 К: Софію Лукачеву в Новій Санчи, Теофіло Дмитро в Відні, Василя Весоловського у Львові, Олечу Яшиш Шварцзассер коло Бельська. — Українці п'ятої класи гімназії в Самборі 10 К: класу VI. I. IV. — Евгенія Драгиничева з Болехова 10 К: Евгенію Маслякову з Болехова, Стефанію Лівчаківну в Перекопаного коло Перемишли, Володимиру Сушкову з Відні і Марію Білінську з Перемишилем, — Одарка Кмітівна в Чайковицях 10 К. (Дайстер), — Анатолія Дяків 10 К: Доміцелю Матвієвому учителеву в Піддубцях, Анну Іванівеву в Губині, Миколу Мороза стр. км. стр. в Жидачеві, Андрея Рачинського добр. ох. при 55 п. п. в Бельську, Василь Шмату добр. ох. в і. ар. Schulze Jägendorf — Зоська Олеськів 5 К: Славку Шута, Ольгу Лапчинську і Генріку Керніцьку в Гмінд Н. О. Юра Будзиновського в Балигороді і Калині Танчаківську в Дубравці. — о. Михайл Фуглевич в Короліку волоськім 20 К. — Іван Благітка вахмайстер і. к. жанд. Курніві 10 К. п. Якова Трача Субатів, п. Олену Гречаникову упр. шк. Колодіїв, Василя Кульматицького упр. школи Дорогів, Івана Кікту вахм. і. к. жанд. Блюдники і Степана Білінського вахм. і. к. жанд. Колодіїв. — Ірена Дромомирська Бутині 20 К: о. каноніка Тига Войнаровського зі Львова, о. каноніка Редкевича зі Станиславова, о. катехита Софрона Глібовицького з Бродів, о. Решитиловича з Кут. о. Николая Драгомирського з Нижнева. — Теодора Длоховська Перемишиль Колевіа 1. К. — Олійник Михайл. богослов Перемишиль Чашкого б. 4 К. — Роман Сікора 5 К: Манюсю Заблощку в Пискоровичах, Ірену Плещкевич в Камінобродах, Ромка Солтикевича в Любчи. — Василь Кіс хорунжий 9 п. п. Журавків 10 К: Корнила Будного поруч. 9 п. п. Олексу Ева, Олексу Кухту поруч. 9 п. п. Абобе Корхбліч поруч. 9 п. п. д-ра Теофіля Крижановського надпор. 9. пол. п. — о. Іван Іванів 20 К: пп. Евгенію Очабрукову з Глумчі, Антоніну

1917
ПЯТНИЦЯ 8 ЧЕРВНЯ

ЗДЕРЖУЄМО
ВІСИЛКУ, ДІЛА
ТИМ, ЩО НЕ ЗАПЛАТИЛИ.

НОВИНКИ.

Львів, 6 червня 1917.

— Чим вони потешають ся? Нинішня „Gazeta Wiejska“ успокоює своїх читачів, що цілком телес рішної російської офензи не може бути Львів, а се є чому: „Нинішня Росія не спішила ся побути Східну Галичину, бо має аж занадто

